

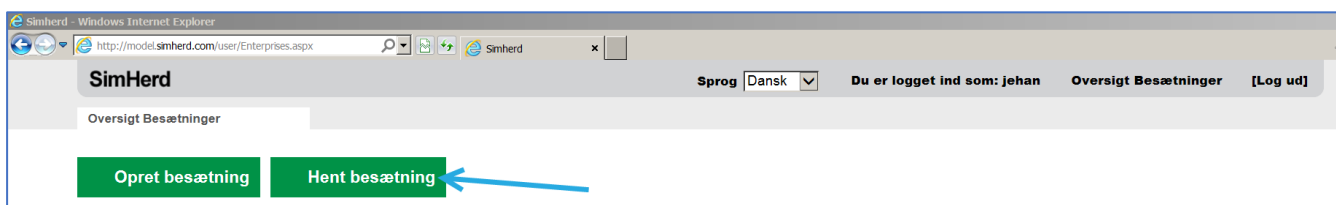
simherd5ejerskift5. SimHerd øvelser – ejerskifte

11-10-2021

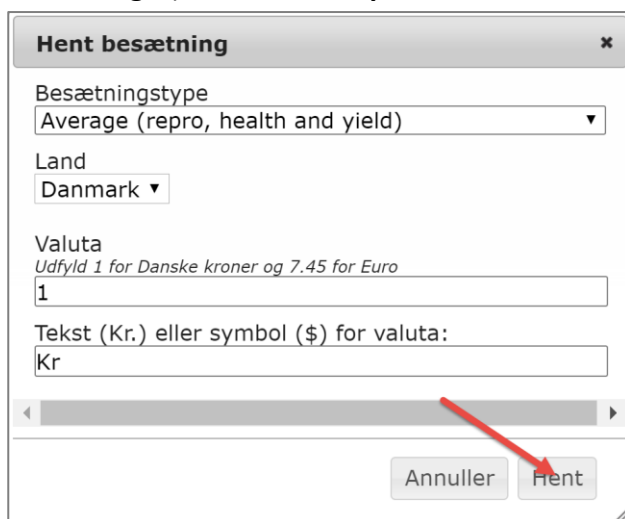
Dette dokument indeholder en introduktion til brugen af SimHerd i forbindelse med ejerskifte, gennem en række øvelser der gennemføres i *en gennemsnits besætning*. Formålet er at lære noget om besætningsdynamik og at finde ud af hvordan SimHerd kan bruges til beslutningsstøtte i virkelige situationer.

Kom i gang med SimHerd

- Gå ind på www.simherd.com
- Indtast brugernavn og kodeord
- Klik på Hent besætning

- Vælg besætningen "Average" (du skal klikke på drop down menuen for at vælge andre besætninger). Klik herefter på "hent".

Efter du har hentet besætningen, kommer du direkte ind i **scenariet** for besætningen.

Læs først nedenstående tekst.

Som udgangspunkt kan SimHerd bruges til at fremskrive besætningens nuværende dækningsbidrag (DB) uden nogle ændringer eller optimeringer. Her er DB defineret som:

DB = Omsætning – variable omkostninger

Omsætning indbefatter her alle indtægter vedrørende køerne, altså;

- Indtægter i forbindelse med salg af mælk
- Salg af køer, kvier og kalve

Variable omkostninger er de omkostninger der kan direkte tilknyttes omsætningen. Her drejer det sig om;

- Foderudgifter
- Dyrlæge
- Avl og faglig rådgivning
- Øvrige stykomkostninger (strøelse, fragt mm.)

Når der så optimeres i besætningen ud fra nogle givne forudsætninger, vil der simuleres en forbedring og forskellen i DB mellem scenariet og nudriften vises. Afhængig om optimeringen kræver en investering eller ej, vil forskellen være til rådighed til at forrente og afskrive en investering (eller til dække øvrige faste omkostninger, herunder at aflønne en medarbejder). Ved behov for en investering, vil det investeringsbeløb man har til rådighed derfor afhænger

- 1) stigningen i DB
- 2) dække eventuelle stigninger i de øvrige faste omkostninger
- 3) investeringens levetid og forrentning.

I forbindelse med et ejerskifte kan SimHerd være et godt værktøj til at dokumentere effekten af optimeringer på besætningen og derfor være en del af dokumentationen overfor kreditgiver til at muliggøre de ønskede investeringer. Nedenstående opgaver viser nogle eksempler på, hvor SimHerd f.eks. kan bruges og hvilke overvejelser det også medfører.

Øvelse 1: Optimering ifm. ejerskifte - kviestald?

I forbindelse med gennemgang af en ejendom der er kommet til salg, falder fokus på kvieopstaldningen og rammerne for ungdyrene generelt. Nuværende rammer betyder at de små kvier (op til 6 måneder) går hjemme og ender i den gamle kostald med fuldspalter og herefter

flyttes på kviehotel indtil de er højdrægtige. Et ønske er derfor at få alle dyr hjem i en ny stald, i den forbindelse kan der med et relativt lille beløb også gøres plads til 25 køer ekstra, men kan det lade sig gøre økonomisk?

Forudsætningerne for investeringen er følgende:

- Investeringsbeløb i alt 3.000.000 kr.
- Koaltallet stiger med 25 årskøer
- Ydelsen ved 1. kalvs køerne stiger med 3 %
- Kælvningsalderen ved kvierne falder med 1,5 måned grundet de nye forhold
- Staldens afskrivningsgrundlag er 12 år
- Kalkulationsrente er på 6%
- Samlede marginale kapacitetsomkostninger er 4.500 kr./årsko
- Reduktion kviehotel på kapacitetsdelen er 5 kr./kvie/dag
- Øget omkostninger til vedligehold mv. ny stald er 50.000 kr.

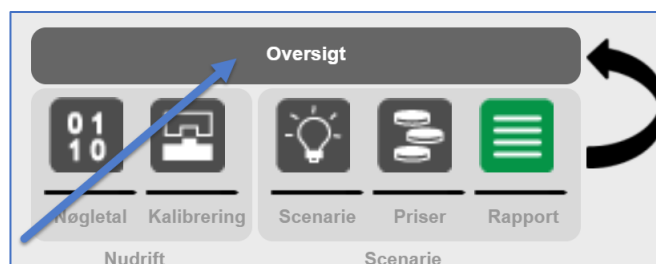
1a) Simuler en stigning i topydelsen ved 1. kalvs køerne og en lavere kælvningsalder på 1,5 måned ved kvierne (hint, parameter 3 i kategorien "Ungdyr") samt et øget maksimalt antal køer.

Hvor meget stiger DB pr. år?

Hvad er de overordnede årsager til stigningen i DB, både af indtægter og udgifter?

Ud fra rapporten, hvor mange kvier var der så behov for skal flyttes på hotel hvis man ikke byggede en kviestald hjemme?

Klik på knappen "**Oversigt**" for at komme ud af scenariet igen.

Marker scenariet (pil) og dan en PDF-rapport (kommer både som mail og som pop-up)

1b) Rapporten som dannes, er et værktøj der kan bruges til den grafiske opstilling af præsentation af optimeringen. Hvilke grafer og figurer mener du kunne være brugbare i en præsentation overfor blandt andet kreditgiver og hvorfor?

1c) Rådighedsbeløb og maksimalt investeringsbeløb

Ud fra de oplyste forudsætninger samt SimHerd simuleringen har vi nu nogle tal som skal bruges til at beregne rådighedsbeløbet for investeringen.

Udfyld derfor nedenstående tabel

Stigning i DB pr. år	
Besparelse kviehotel	
Ekstra marginale kap. omkostninger 25 ekstra køer	
Øget omkostninger til vedligehold mv. ny stald	
Rådighedsbeløb til investering	

Gå ind på "Vejledninger" på hjemmesiden (rød pil), og selekter under "Hjælpeværktøjer" arket "Beregn de årlige omkostninger til afskrivning og forrentning af en investering" (blå pil).

The screenshot shows the SimHerd website interface. A red arrow points to the 'Vejledninger' (Guides) option in the navigation menu. A green arrow points to the 'Beregning af årlige omkostninger til forrentning og afskrivning' tool under the 'Hjælpeværktøjer' (Help Tools) section.

Beregning af årlige omkostninger til forrentning og afskrivning	
Investeringsbeløb	55,000
Slut værdi	0.00
Levetid, år	10

Arket kan bruges til at finde ud af om "det maksimale investeringsbeløb" (som stigningen i DB/rådighedsbeløbet giver mulighed for at forrente og afskrive) er større end investeringssummen, og dermed kan forrente investeringen.

This block shows two calculation tables from the SimHerd website with annotations. The first table calculates annual costs, and the second calculates the maximum investment amount based on the increase in net profit (DB).

Beregning af årlige omkostninger til forrentning og afskrivning	
Investeringsbeløb	150.000
Slut værdi	0,00
Levetid, år	10
Rente	5%
Årlige omkostninger	19.426

<= DB pr. år fra SimHerd skal være større end dette beløb

Beregning af det maksimale investeringsbeløb	
Stigning i DB pr. år (fra SimHerd)	20.000
Levetid, år	15
Rente	5%
Maksimalt investeringsbeløb	kr. 207.579

<= investeringsbeløbet skal være mindre end dette beløb

Annotations: "Indtast stigningen i DB fra SimHerd her" points to the 20.000 value. "Indtast tallene fra opgaven" points to the 15 and 5% values.

1d) Svar nu på følgende:

Hvad er det maksimale investeringsbeløb ud fra det givne rådighedsbeløb?

Obs!! I værktøjet bedes du at indtaste stigningen i DB pr. år fra SimHerd, men rådighedsbeløbet til investeringen dækker ikke kun over stigningen i DB, men også ændringen af de andre omkostninger. Se tabellen du udfyldte på side 4.

Hvis levetiden kun var 10 år men renten var 3 %, hvor stort er det maksimale investeringsbeløb så?

Vil du, med en levetid på 12 år, arbejde videre med at lave investeringen og hvorfor?

Øvelse 2: Optimering ifm. ejerskifte – eksisterende rammer, flere scenarier

OBS Opret et NYT Scenarie som start!!

Denne opgave er rettet mod en diskussion på, hvad SimHerd også kan bruges til; at beregningen ikke altid kommer med endegyldige svar og at præsentationen kan sættes op på flere måder afhængig af ønsker og behov.

På en ny ejendom er fokus på kælvnings- samt kalveafsnittet. Kælvningsboksen er tydeligt overbelagt og dårligt indrettet, hvor der ved kalvene er ringe forhold og nedslidte hytter. Det vurderes at der skal en investering til på samlet set **500.000 kr.** for at forbedre forholdene, men dette vil også medføre følgende optimeringer på ejendommen:

1. Dødfødsler vil blive halveret
2. Tilfælde af mælkefeber og ketose vil blive halveret (sygdomstilfælde)
3. Døde kalve efter fødsel vil blive halveret
4. Med investeringen og ny management forventes ydelse at stige fra ca. 11.000 kg EKM/årsko til 12.000 kg EKM/årsko (10 % på topydelse af alle køer)

Denne øvelse går ud på at sammensætte tre forskellige scenarier ud fra ovenstående optimeringer og til sidst sammenholde alle optimeringer i et scenarie.

2a) Start med at oprette første scenarier, halvering af dødfødsler og sygdomstilfælde - Husk at navngive. Hvilke største økonomiske effekter ser du af dette?

2b) Opret nu et nyt scenarie og gentag processen, nu dog med en halvering af døde kalve efter fødsel. Hvad er den økonomiske effekt og er der noget som overrasker dig?

2c) Opret nu et nyt scenarie og gentag processen, nu med ydelsesstigningen. Hvad er de største økonomiske effekter her og er der noget som overrasker dig?

2d) Prøv nu at sammenfatte alle ændringer i et nyt scenarie. Hint, kopier eventuelt det første scenarie og tilføj de øvrige ændringer.

Klik på knappen "Oversigt" for at komme ud af scenariet.

Marker de fire scenarier og dan en PDF-rapport (kommer både som mail og som pop-up). Obs, rækkefølgen af markeringerne afgør noget i udskriften, så marker gerne i den rækkefølge fra ovenstående.

2e) Gennemgå nu rapporten og svar på nedenstående:

DB i det samlede scenarie er ikke en sum af de øvrige tre scenarier – forklar hvorfor.

Vil det være muligt at kunne forrente en investering på 500.000 kr. med en rente på 5 % over 10 år hvis der ikke sker en ydelsesstigning, hvorfor?

Er det nogle parametre som kunne medvirke til at ovenstående svar ændres som SimHerd beregningen ikke tager hensyn til?

Er der en fordel i sin præsentation af casen at dele investeringen op eller vil et samlet scenarie være bedst, forklar hvorfor? Kom gerne med fordele og ulemper.